

Reactie MVO Nederland/De Groene Zaak op consultatie Machtigingswet oprichting Invest-NL

Het stimuleren van investeringen op terreinen waar voor Nederland nieuwe kansen liggen door het oprichten van de ontwikkelings- en financieringsinstelling Invest-NL is een goede stap. Op deze manier kan de Rijksoverheid bijdragen aan het financieren en realiseren van maatschappelijke opgaven en het versnellen van de overgang naar een duurzame economie. Wij steunen daarom de inzet van het kabinet om met de oprichting van Invest-NL transitiesectoren waarin een maatschappelijke impact behaald kan worden, te ondersteunen met financiële investeringen. Het komt op dit moment te vaak voor dat bedrijven en projecten die zich richten op het behalen van duurzaamheidswinst moeilijk aan financiering komen, vanwege onzekerheid over de verhouding tussen risico en rendement en door lange terugverdientijden op investeringen. Daarom zou de focus in inzet van middelen vanuit Invest-NL moeten liggen bij systeeminnovaties, waardoor de kaders voor duurzaam ondernemen op de lange termijn verbeterd worden.

MVO Nederland/De Groene Zaak ziet een aantal punten die nadere aandacht verdienen bij de verdere uitwerking van dit wetsvoorstel. Die lichten we in dit document toe.

- **Het meten van impact en rendement**

Onder punt 6.2.2.2. van de Memorie van Toelichting is als één van de randvoorwaarden voor het investeringsbeleid van Invest-NL geformuleerd dat er voorafgaand aan de investering getoetst wordt aan de doelstellingen van Invest-NL: 'Het beoogde economische (doorgroeien van ondernemingen, innovaties, etc.) en/of maatschappelijke (CO₂, % groene energie etc.) rendement van een investering wordt vooraf beoordeeld en periodiek gerapporteerd'.

Een punt van aandacht is wat ons betreft dat met name impact aan de groene kant van duurzaamheid zich laat uitdrukken in percentages, zoals cijfermatige financiële bedrijfsresultaten. Maar onder maatschappelijke impact valt ook het sociaal-inclusieve domein. Innovatie gaat niet alleen om nieuwe technologische mogelijkheden, maar ook om sociale innovatie – bijvoorbeeld bewerkstelligd door sociale ondernemingen. Borg daarom ook deze vorm van impact in het wetsvoorstel en laat ruimte voor dit soort investeringen vanuit Invest-NL.

De Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties, waar Nederland zich aan heeft gecommitteerd, worden in de Memorie van Toelichting gehanteerd om de investeringstaak van Invest-NL in het buitenland te onderstrepen (pagina 27 en 28). De doelen gelden ook voor het Nederlandse binnenlandse beleid, en kunnen dus ook voor binnenlandse investeringen als kader gelden voor toetsing van investeringen vanuit Invest-NL. In onze ogen zou geen enkele investering vanuit Invest-NL het behalen van één van de SDG's verder weg moeten brengen.

- **Ruimte voor MKB**

Het midden- en kleinbedrijf vormt een essentieel onderdeel van het Nederlandse bedrijfsleven. In 2016 groeide het MKB door naar een omzet van 903 miljard euro en 3,3 miljoen voltijdsbanen, een groei van 30 miljard euro en 92.000 banen ten opzichte van 2015 ([bron](#)). Het MKB is de drijvende kracht achter duurzame innovaties – zowel groen als sociaal. In onze ogen zou in dit wetsvoorstel meer aandacht besteed moeten worden aan het vergroten van toegang tot financiering voor het MKB. Hierbij hebben wij twee aandachtspunten:

1. *Omvang van geldstromen*

Voor zover wij kunnen teruglezen is er in de Memorie van Toelichting en het wetsvoorstel nog geen richtlijn geformuleerd over de omvang van geldstromen en investeringen vanuit Invest-NL. In het vormgeven van dit systeem is het van belang om kleinere ondernemers en kleine investeringen expliciet mogelijk te maken. Met name in het geval van deze groep ondernemers kan het voorkomen dat de business case met een investering van enkele duizenden euro's sluitend gemaakt wordt. Dat moet mogelijk zijn.

2. *Procedure aanvraag Invest-NL*

Onder punt 8.1.2. van de Memorie van Toelichting zijn in grote lijnen de kenmerken van de investeringsprocedure van Invest-NL opgenomen. Het is voor kleinere ondernemers niet altijd haalbaar langdurig te wachten op besluitvorming over investeringen, of om vergaande procedures te volgen voor een investeringsaanvraag. Het is daarom voor hen van essentieel belang dat de procedure rondom Invest-NL en de werklust die dit met zich meebrengt behapbaar is voor kleinere ondernemers. Denkbaar is dat de aanvraagprocedure gedifferentieerd wordt naar gelang de omvang van de investering, waardoor een aanvraag van een kleinere geldsom ook minder administratieve druk met zich meebrengt.

- **Investeringen in circulaire economie**

Onder punt 6.2.1. van de Memorie van Toelichting is gesteld dat Invest-NL niet bij voorbaat een specifieke focus op sectoren of thema's dient te hebben, 'maar juist moet beantwoorden aan de vraag die er bij ondernemingen leeft'. In de verschillende onderliggende documenten over de oprichting van Invest-NL wordt gesproken over een focus op maatschappelijke transitie, bijvoorbeeld op het gebied van energie, verduurzaming, mobiliteit, voedsel en digitalisering van de industrie en van maatschappelijke domeinen als zorg, veiligheid en onderwijs. Wij zien het als positief dat 'circulaire economie' expliciet genoemd staat op pagina 4 van de Memorie van Toelichting. De circulaire economie kent namelijk een aantal specifieke knelpunten om trajecten financieel rond te krijgen. Het soort investeringen dat deze knelpunten wegneemt, moet mogelijk zijn vanuit Invest-NL. Denk bijvoorbeeld aan een niet voor de hand liggende investering zoals het trainen van medewerkers bij financiële instellingen om de risico's van circulaire investeringen te evalueren. Dat kan ondernemers die circulaire innovaties ontwikkelen, steunen. Ook investeren in het (laten) wegnemen van niet-overheidsgebonden institutionele belemmeringen, zoals bijvoorbeeld internationale accountancyregels, zou hieronder kunnen vallen.

- **Criteria voor maatschappelijk verantwoord ondernemen**

Onder punt 6.2.2.2. van de Memorie van Toelichting staat dat 'iedere investering wordt getoetst aan criteria voor maatschappelijk verantwoord ondernemen. De invulling daarvan wordt door Invest-NL bepaald'. In onze ogen is het goed als Invest-NL de lat hierbij hoog legt, en bijvoorbeeld de [ISO 26000-richtlijn](#) of, met name met het oog op internationale investeringen, de [OESO-richtlijnen](#) volgt.

- **Knelpunten in wet- en regelgeving**

Onder punt 6.2.2.1. van de Memorie van Toelichting staat dat één van de werkzaamheden van Invest-NL 'het adviseren van de overheid over knelpunten in wet- en regelgeving die bijdragen aan gebrekkige marktwerking of marktfalen bij het realiseren van investeringen voor de oplossing van complexe maatschappelijke uitdagingen' is. Voor ons vormt het een aandachtspunt dat er daadwerkelijk gewerkt wordt aan het wegnemen van de gesignaleerde belemmeringen. Invest-NL zou op dezelfde manier als het programma Ruimte in Regels voor Groene Groei een overzicht van afgeronde belemmeringen kunnen bijhouden ([link](#)).

- **Raad van Bestuur & Raad van Commissarissen**

Wat betreft de samenstelling van de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen van Invest-NL pleiten wij met nadruk voor vertegenwoordiging van koplopende, vernieuwende ondernemers en vertegenwoordigers van het MKB, zodat zij – met hun eigen rol in de transitie naar een duurzame economie – in de governance vertegenwoordigd zijn.

MVO Nederland/De Groene Zaak is een bedrijvennetwerk van 2500 duurzame ondernemers die toewerken naar de nieuwe economie: klimaatneutraal, circulair en inclusief, met eerlijke handelsketens. De ondernemers starten samen initiatieven om doorbraken te bewerkstelligen. Daarnaast laten zij aan politiek en beleidsmakers zien wat de urgentie is, wat de kansen zijn, en wat er nodig is om een nieuwe economie te realiseren.

Voor toelichting op dit document op voor meer informatie kunt u contact opnemen met Suzanne Elias via s.elias@mvonederland.nl of 0651004243.